

Verplichte ziekteverzekering, artsensyndikaten van strekking X of Z, doktersstakingen, valiezenkoers voor geneesheren enz. Begrippen en situaties die in 1920 nog totaal onbekend waren.

In de twintiger jaren waren er in onze stad iets meer dan 30 artsen, 13 apothekers en 4 tandartsen die instonden voor de medische verzorging van een bevolking van bijna 45 000 mensen.

Dokters- of tandartskabinetten, officina van apothekers werden toen slechts in dringende noodgevallen bezocht. Bij de mensen bestond er een soort van elementaire preventieve geneeskunde om allerlei kleine kwalen van zich af te houden. Centrale verwarming was nog een weinig verspreide luxe. Maar de mensen namen de nodige voorzorgen om zich met de voorhanden liggende middelen tegen de gure koude te beschermen.

Kinderen b.v. kregen over dag een vel bruin papier met keersvet ingesmeerd op borst of rug geplakt met daarboven op nog een onderlijfje, een hemd ; een "Baai" en een mantel. Gingen zij naar bed, dan was het warm ingeduffeld in een flanelen "slaapkapote" liefst nog overtrokken met een dikke wollen sjaal met grote sluitspelden op de rug vastgemaakt. De kilte van de lakens werd gebroken door een "warmwaterpulle" of een in de over voorverwarmde baksteen, gewikkeld in oud linnen. Praktisch ieder gezin beschikte over een rudimentaire huisapotheek, natuurlijk zonder gesofistikeerde medikamenten. Men vond er de onmisbare, teinture d'iode, eau boriquée, alcool denaturé of soms ether. Over de Hoffmandruppeltjes ging het naar de opgelegde leliebladjes tegen de brandwonden of de zelf gefabrikerde "vlindersiroop" tegen de hoest.

1920. Op de uigelaten vreugderoes en het vast geloof in een beter en gelukkiger wereld die de mensen in de novemberdagen van 1918 hadden gekend was de domper al lang gevallen. De werkeloosheid grijpt om zich heen, de prijzen stijgen ten alle kanten. Inflatie of stagflatie waren voor de massa onbekende begrippen maar toch wellicht nog meer dan nu hard realiteit.

Vermits alle prijzen stegen besloten de geneesheren van Oostende op een algemene vergadering, eind januari 1920, ook hun tarieven op het lokale vlak aan te passen.

Een gewoon bezoek ten huize van de patient of een consultatie in het dokterskabinet zou vanaf februari 1920 3 fr. kosten. Een hoog dringend bezoek of bezoek na 15 u. aangevraagd verhoogde de te betalen prijs tot 5 fr. Bij nachtbezoek, d.i. tussen 21 u. en 7 u. viel er 10 fr. te betalen. Voor alle consultaties op zon- en feestdagen uitgevoerd werden de tarieven verdubbeld. Dit waren de bij overeenkomst gesloten minimatarieven, die naar het persoonlijk goeddunken van de behandelende geneesheer vrij mochten verhoogd worden, rekening houdend met de sociale stand van de ziekte, de belangrijkheid van de verleende zorgen, de afstand tussen het kabinet van de arts en de woning van de patient en de tijdsduur aan de bezoeken gewijd.

Op hun beurt besloten de apothekers in juli 1920 hun officina te sluiten vanaf 21 u. Wie tussen 21 u. en 22 u. kwam aanbellen had 1 fr. supplement te betalen. Na 22 u. werd de rekening automatisch met 2 fr. verhoogd.

Om deze prijsstijgingen door te duwen waren er stakingen, noch sluitingen of valiezenkoers van doen. Vermits alle prijzen naar boven toe spiraalden werden deze nieuwe tarieven t'jdelijk door de bevolking aanvaard. Was de prijs van een kilo boter niet van 2 à 3 fr. naar 11,5 fr. opgeklommen? in 1919 betaalde men het brood nog aan 0,85 fr. per kilo. Het was nu voor het wit brood 1,20 fr. geworden en voor het bruin brood 1 fr. Bij de haarkapper kostte het scheren

nu 0.35 fr. en het haarsnijden 0,70 fr.

Is het niet om "in je haar te scharten" als men de prijzen van toen met deze van nu vergelijkt ? Wat een buiteling heeft de waarde van ons Belgisch frank-ske in 60 jaren tijd toch gemaakt !

D. FARASYN

— — — — —
DE GILLIS DER ZEE

Veel maatschappijen uit onze stad hadden hun lijflied.
De Verenigde Vismijnvrienden zongen van "Hoera, hoera, schep goeden moed,
wij zijn de mannen van het zeemansbloed.

Op een gedrukt blaadje (13 x 21 cm.) vonden we het lied van de Gilles der Zee dat we hierna weergeven. Aan de spelling kunnen we zien dat het na de laatste oorlog moet geschreven zijn geweest, in de tijd dat de nieuwe spelling nog niet geheel op haar voeten stond, tenware dat het hier gaat om een "verbeterde" herdruk ?

D E G I L L E S D E R Z E E

Het leven vergt van ons een beetje verzet,
Want het plezier, vermaak en pret
Verdrijft de zorgen van het dagelijks bestaan
Daarom zijn wij voldaan
Allen heel blij, in de Maatschappij
Stappen wij samen in rijen na rij.
Wij zorgen voor publiciteit vol goeie zin,
Van Oostende Koningin.

In ieder stoet, in ieder stad waar wij zijn
Is het voor ons een waar festijn.
't Gekletter van ons kloefjes biedt ons een kans
Vol rythme en vol dans.
Ons hoofd getooid, typisch heel mooi
Met onze kledij in flinke plooi. (kledij in de tekst)
Zo stappen wij en zingen samen voldaan
De leus " HELP MEE HET ZAL WEL GAAN "

Refrein

Wij zijn de Gilles, al van de zee ;
Onze belletjes rinkelen heel tevreë
Zo met ons kloegjes stappen wij op maat
in Corsos, stoeten, langs pleinen en straat
Wij zijn de Gilles, lustig tevreë
Met onze kleur'ge schatten van de zee.

Jef KLAUSING